

**2^η Πανελλήνια Μαθητική Προσομοίωση Επιτροπών του ΟΗΕ
για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου**

«Μαθητές σε ρόλο Διπλωμάτη»

Οδηγός Μελέτης

**Συμβούλιο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
«Ζητήματα Τρομοκρατίας & Δικαιώματα του Ανθρώπου»**

Πρόεδρος: Γεώργιος-Νικόλαος Σκούρτης

Αντιπρόεδρος: Πολυξένη Μποτού

Πίνακας Περιεχομένων

1. Καλωσόρισμα Προεδρείου.....	3
2. Ιστορική επισκόπηση: ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών	4
3. Ρόλος και Αρμοδιότητες του Συμβουλίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.....	4
4. Ορισμοί	4
5. Ζητήματα Τρομοκρατίας στον 21ο Αιώνα	6
6. Ερωτήσεις προς τους συμμετέχοντες	10
7. Βιβλιογραφία	10
8. Ηλεκτρονικές Πηγές	10

1. Καλωσόρισμα Προεδρείου

Αγαπητοί Εκπρόσωποι,

Σας καλωσορίζουμε στη 2η Πανελλήνια Μαθητική Προσομοίωση των Επιτροπών του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου με τίτλο «Μαθητές σε ρόλο Διπλωμάτη» και πιο συγκεκριμένα στο Συμβούλιο για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου! Είναι μεγάλη μας χαρά που συμμετέχετε στο συνέδριο και είμαστε σίγουροι πως θα έχουμε μια παραγωγική συζήτηση σχετικά με ένα από τα πιο σημαντικά ζητήματα της εποχής μας, την τρομοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Πρωτίστως, επιτρέψτε μας να συστηθούμε:

Ονομάζομαι Γιώργος Σκούρτης και έχω τη τιμή να είμαι ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Είμαι 21 χρονών και είμαι φοιτητής Διεθνών κι Ευρωπαϊκών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς.

Ονομάζομαι Πολυξένη Μποτού και έχω την τιμή να είμαι η Αντιπρόεδρος της επιτροπής αυτής. Βρίσκομαι στο 3ο έτος της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και είναι η πρώτη φορά που είμαι μέλος Προεδρείου σε προσομοίωση, οπότε μοιράζομαι τον ίδιο ενθουσιασμό με εσάς.

Ελπίζοντας πως αυτή η εμπειρία θα είναι μοναδική για εσάς και πως θα αποτελέσει την αφορμή για να γνωρίσετε σε βάθος τον κόσμο των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων, δημιουργήσαμε τον ακόλουθο Οδηγό Μελέτης. Σκοπός του είναι να σας κατευθύνει στην προετοιμασία σας και να σας δώσει τα κατάλληλα εναύσματα για προσωπική αναζήτηση και για εύρεση ιδεών και προτάσεων με στόχο την βαθύτερη κατανόηση του ζητήματος.

Ανυπομονούμε να σας συναντήσουμε από κοντά και να σας βοηθήσουμε με κάθε τρόπο στη συμμετοχή σας. Εξοπλιστείτε με διάθεση και ευρηματικότητα και απολαύστε όσο το δυνατόν περισσότερο αυτή την μοναδική ευκαιρία.

Καλή επιτυχία και καλή διασκέδαση σε όλους!

2. Ιστορική επισκόπηση: ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών

Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.) αποτελεί έναν παγκόσμιο διεθνή οργανισμό, που συστάθηκε από 51 ιδρυτικά κράτη (ανάμεσα στα οποία και η Ελλάδα) στο Σαν Φρανσίσκο στις 26 Ιουνίου του 1945, και τέθηκε σε ισχύ στις 24 Οκτωβρίου του ίδιου έτους, μετά την κύρωση του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών από τα κοινοβούλια των κρατών μελών. Σήμερα αριθμεί 193 κράτη-μέλη.

Οι σκοποί του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών καταγράφονται στο άρθρο 1 του Χάρτη, με την παράγραφο 3 να εντάσσει σε αυτούς την «ανάπτυξη και ενθάρρυνση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων χωρίς διάκριση φυλής, φύλου, γλώσσας ή θρησκείας».

3. Ρόλος και Αρμοδιότητες του Συμβουλίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Στις 15 Μαρτίου 2006, η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών αποφάσισε να αντικαταστήσει την Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου (ECOSOC) με το **Συμβούλιο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου**. Η Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου είχε ως σκοπό την αποτελεσματική προαγωγή και προστασία των ατομικών, πολιτικών, οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων όλων. Το Συμβούλιο έχει την ίδια αρμοδιότητα. Η Επιτροπή αντικαταστάθηκε από το Συμβούλιο διότι κρίθηκε ότι υπήρχε ανάγκη ενός αναβαθμισμένου οργάνου με διαφορετική σύνθεση με σκοπό να ενδυναμωθεί θεσμικά η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Το Συμβούλιο άρχισε να λειτουργεί στις 19 Ιουνίου 2006. Έχει 47 μέλη και αποτελεί επικουρικό όργανο της Γενικής Συνέλευσης.

Το Συμβούλιο διαθέτει μηχανισμό Εποπτείας και Ελέγχου των μελών του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών όσον αφορά την πρακτική τους στον τομέα της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

4. Ορισμοί

Τρομοκρατία: Πρόκειται για την απειλούμενη ή πραγματική χρήση παράνομης βίας από έναν μη κρατικό παράγοντα για την επίτευξη ενός σκοπού πολιτικού, θρησκευτικού, ή κοινωνικού μέσω του εκφοβισμού και του καταναγκασμού Συνήθως πηγάζει από πολιτικά, θρησκευτικά ή ιδεολογικά και κίνητρα και μπορεί να στρέφεται είτε έναντι μίας Κυβέρνησης είτε έναντι πολιτών. Καταστρατηγεί θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα, όπως το δικαίωμα στη ζωή και την ιδιοκτησία και αποτελεί απειλή για τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια. Στην πραγματικότητα, δεν υπάρχει ένας ορισμός που να είναι αποδεκτός από τη διεθνή κοινότητα

ή να δεσμεύει νομικά τα κράτη, λόγω της πολυπλοκότητας που παρουσιάζει το εν λόγω φαινόμενο.¹

Δικαίωμα: Συνίσταται σε μία εξουσία ή ελευθερία που παρέχεται στο άτομο από το δίκαιο (ή/και την ηθική) και που κατοχυρώνεται στον νόμο. Τα δικαιώματα διακρίνονται σε ατομικά, κοινωνικά και πολιτικά. Δημιουργείται επομένως μία αξίωση του ατόμου απέναντι στο κράτος αλλά και σε τρίτους για τον σεβασμό των δικαιωμάτων αυτών, προκειμένου να προστατεύεται από την αυθαίρετη χρήση της κρατικής εξουσίας και από την παραβίαση της προσωπικής του ελευθερίας. Το Σύνταγμα κάθε κράτους αλλά και οι Διεθνείς Συνθήκες όπως η Οικουμενική Διακήρυξη για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (1948) και το Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα (1966) αποτελούν τους εγγυητές της προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών.

Το δικαίωμα στη ζωή: Όπως ορίζει το Διεθνές Σύμφωνο του 1966 για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα στην παράγραφο 1 του άρθρου 6, “Το δικαίωμα στη ζωή είναι εγγενές στον άνθρωπο. Το δικαίωμα αυτό πρέπει να προστατεύεται από το νόμο. Από κανένα δεν μπορεί να αφαιρεθεί αυθαίρετα η ζωή”. Πρόκειται για την ανθρώπινη μόνο ζωή η οποία προστατεύεται σε κάθε κράτος ανεξαρτήτως του καθεστώτος υπό το οποίο βρίσκεται κανείς στο έδαφός του.

Το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης: Επίσης με βάση τον ορισμό που δίνεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 18 του ίδιου Συμφώνου, “Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας. Αυτό το δικαίωμα περιλαμβάνει την ελευθερία να έχει ή να υιοθετεί κανείς τη θρησκεία ή την πεποίθηση της επιλογής του, καθώς και την ελευθερία να εκδηλώνει τη θρησκεία ή την πεποίθησή του, ατομικά ή από κοινού με άλλους μέσω της λατρείας, πράξεων ιεροτελεστίας, πρακτικής και διδασκαλίας”.

Το δικαίωμα στην εκπαίδευση: Το δικαίωμα στην εκπαίδευση κατοχυρώνεται στο άρθρο 13 του Διεθνούς Συμφώνου του 1966 για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά Δικαιώματα με βάση το οποίο, “Τα συμβαλλόμενα κράτη αναγνωρίζουν το δικαίωμα μορφώσεως κάθε προσώπου. Συμφωνούν ότι η μόρφωση πρέπει να αποβλέπει στην πλήρη ανάπτυξη της ανθρώπινης προσωπικότητας και του αισθήματος της αξιοπρέπειάς της και να ενισχύει το σεβασμό προς τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες. Συμφωνούν ακόμη ότι η μόρφωση πρέπει να καθιστά κάθε πρόσωπο ικανό να διαδραματίσει ένα χρήσιμο ρόλο σε μια ελεύθερη κοινωνία, να ευνοεί την κατανόηση, την ανοχή και φιλία μεταξύ όλων των εθνών και όλων των φυλετικών ομάδων, των εθνικών ή θρησκευτικών και να ενθαρρύνει την ανάπτυξη της δραστηριότητας των Ηνωμένων Εθνών για τη διατήρηση της ειρήνης”. Πρόκειται μάλιστα για τόσο θεμελιώδες δικαίωμα που αποτελεί ταυτόχρονα και υποχρέωση του κράτους να το εξασφαλίσει, τουλάχιστον ως προς τη βασική εκπαίδευση.

¹E-International Relations. (2013). *Defining Terrorism*. [online] Available at: <http://www.e-ir.info/2013/07/28/defining-terrorism>.

5. Ζητήματα Τρομοκρατίας στον 21ο Αιώνα

Η τρομοκρατία κατά τον 21ο αιώνα έχει φτάσει σε μια επικίνδυνη κλιμάκωση, καθώς τόσο τα τεχνολογικά επιτεύγματα σε επίπεδο εξοπλισμού όσο και η διάδοση του διαδικτύου έχουν επιτρέψει τον σχεδιασμό και την πραγματοποίηση πολύνεκρων χτυπημάτων ακόμη και σε χώρες που έχουν υψηλή ασφάλεια και μέχρι πρότινος θεωρούνταν καλά προφυλαγμένες, όπως είναι για παράδειγμα οι Ηνωμένες Πολιτείες. Το διαδίκτυο, μάλιστα, έχει καταστήσει εφικτό τον «προσηλυτισμό» νέων μελών ακόμη και σε τρομοκρατικές οργανώσεις που έχουν τη βάση τους σε άλλες χώρες και δεν θα είχαν παλαιότερα μια τέτοια δυνατότητα. Μέσω του διαδικτύου επιτυγχάνεται η στρατολόγηση νέων κυρίως ατόμων που δεν έχουν επαρκείς πνευματικές αντιστάσεις και θεωρούν πως με τη συμμετοχή τους στη δράση μιας τρομοκρατικής οργάνωσης υπηρετούν κάποιον ανώτερο σκοπό, σε σχέση με την ανούσια - όπως τη νομίζουν- προσωπική τους ζωή που δεν τους προσφέρει την επιθυμητή ικανοποίηση.

Οργανώσεις, όπως είναι η Αλ-Κάιντα (Al-Qaeda) και το Ισλαμικό Κράτος (ISIL - Islamic State of Iraq and Levant), τα μέλη των οποίων είναι φανατικοί Ισλαμιστές και ακολουθούν μια πολιτική που τους φέρνει σε απευθείας ρήξη με τις αρχές και τα πιστεύω της Δύσης, φέρουν την ευθύνη για τα πλέον φονικά τρομοκρατικά χτυπήματα των τελευταίων δεκαετιών.

Έντονη είναι πλέον η αξιοποίηση του διαδικτύου από τις τρομοκρατικές οργανώσεις που βρίσκουν σε αυτό πρόσφορο έδαφος για τη διεξαγωγή προπαγάνδας, για την προσέλκυση νέων μελών, αλλά και για την επίτευξη αναίμακτων χτυπημάτων μέσα από τις λεγόμενες «κυβερνοεπιθέσεις» σε ιστοσελίδες αντίπαλων κυβερνήσεων ή οργανώσεων.²

5.1 Τα Αίτια της Τρομοκρατίας

Ως κύριο αίτιο του φαινομένου της τρομοκρατίας καταγράφεται ο φανατισμός είτε αυτός είναι πολιτικός, φυλετικός, εθνικός είτε θρησκευτικός, μιας και οδηγεί τα άτομα και τις ομάδες στην υιοθέτηση ακραίων επιλογών δράσης. Με την ακλόνητη πεποίθηση πως η δική τους θέση είναι η ορθή και με τη σκέψη πως δεν έχουν άλλη δυνατότητα να υποστηρίξουν τα δίκαια αιτήματά τους καταφεύγουν στη βία, αφού τη θεωρούν ως τη μόνη ενδεδειγμένη επιλογή για να δοθεί η δέουσα προσοχή από τη διεθνή κοινή γνώμη στα αιτήματα και στις απόψεις τους. Οι φανατικοί Ισλαμιστές, για παράδειγμα, εφόσον γνωρίζουν πως δεν μπορούν να αφανίσουν τις υπόλοιπες θρησκείες, επιδιώκουν μέσα από τα φονικά χτυπήματα που διενεργούν να προκαλέσουν το αίσθημα του φόβου στις υπόλοιπες κοινωνίες και να λάβουν έτσι το σεβασμό που θεωρούν πως τους αναλογεί. Ο θρησκευτικός αυτός φανατισμός, ωστόσο, αποτελεί μία μόνο από τις αιτίες του φαινομένου, και η περίπτωση των Ισλαμιστών αποτελεί μια ξεχωριστή πτυχή της τρομοκρατίας που απαιτεί ειδικούς χειρισμούς για να τεθεί υπό έλεγχο.

²Μάντης, Κ. (n.d.). *Έκθεση Γ' Λυκείου: Τρομοκρατία*. [online] Latistor.blogspot.gr. Available at: https://latistor.blogspot.gr/2016/03/blog-post_12.html.

Άλλες οργανώσεις, που δεν έχουν τέτοιας έκτασης διάδοση ούτε καταφεύγουν σε ανάλογες βιαιότητες, έχουν ως στόχο τους να αναδείξουν την αντιλαϊκή φύση του καπιταλιστικού συστήματος που καταδικάζει μεγάλο μέρος του πληθυσμού στην οικονομική εξαθλίωση. Το δικό τους κίνητρο, επομένως, δεν είναι η αφοσίωση σε κάποια θρησκεία, αλλά η βαθιά αίσθηση της αδικίας που συντελείται στον κόσμο μέσα από τον κυρίαρχο τρόπο οικονομικής οργάνωσης.

Άλλοτε η τρομοκρατία λειτουργεί ως μόνη επιλογή εκείνων των μικρών εθνοτήτων που δεν τους έχει δοθεί η δυνατότητα να αποκτήσουν κρατική υπόσταση αποκτώντας τα αναγκαία εδάφη. Μη έχοντας, λοιπόν, τη δυνατότητα να προχωρήσουν στη διενέργεια ενός συστηματικού πολέμου με τα μεγαλύτερα έθνη που τους αρνούνται το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης και της δημιουργίας κράτους, καταφεύγουν σε σποραδικά τρομοκρατικά χτυπήματα προκειμένου να υπενθυμίζουν με δυναμικό τρόπο το διαρκές αίτημά τους.

Ορισμένες φορές, εντούτοις, η όποια στρατιωτική δράση αυτών των εθνοτήτων ονομάζεται «τρομοκρατική» από τα ισχυρότερα έθνη, μόνο και μόνο για να υπονομευτεί και να μπορέσει έτσι να καταδικαστεί σε διεθνές επίπεδο, χωρίς να εκπληρωθεί το πάγιο αίτημά τους. Σαφές παράδειγμα αποτελούν οι αγώνες των Κούρδων που διεκδικούν πολλές δεκαετίες τώρα το δικαίωμα να ιδρύσουν το δικό τους κράτος, και οι οποίοι αντιμετωπίζονται από τους Τούρκους ως κοινοί τρομοκράτες, μιας και η Τουρκία δεν επιθυμεί να τους παραχωρήσει τα εδάφη που διεκδικούν. Έτσι, ένας εθνικός στην ουσία του αγώνας, αποκαλείται και αντιμετωπίζεται ως τρομοκρατικός.

Άλλοτε η δράση μιας τρομοκρατικής οργάνωσης μπορεί να έχει στόχους που περιορίζονται αποκλειστικά στο εσωτερικό ενός κράτους και να επιχειρείται η έκφραση αντίδρασης στις πολιτικές επιλογές της χώρας, στην εκλεγμένη κυβέρνηση ή στην εξωτερική πολιτική του κράτους. Ένας κράτος, για παράδειγμα, που αδυνατεί να ισορροπήσει την οικονομία του, με αποτέλεσμα να προκαλούνται αυξανόμενες κοινωνικές εντάσεις, είναι πιθανό να οδηγήσει μεμονωμένα άτομα ή ολιγομελείς οργανώσεις στην εκδήλωση μιας πιο δυναμικής αντίδρασης.

5.2 Οι Τρόποι Εκδήλωσης της Τρομοκρατίας

Εφόσον, όπως προαναφέρθηκε, δεν υπάρχει ένας ενιαία αποδεκτός ορισμός για την έννοια της τρομοκρατίας σκόπιμο είναι να εξετάσουμε τους τρόπους με τους οποίους αυτή εκδηλώνεται, προκειμένου να είμαστε σε θέση να την αναγνωρίσουμε και εντοπίσουμε.

Αρχικά, βασικό χαρακτηριστικό της τρομοκρατίας είναι η ύπαρξη οργάνωσης και προετοιμασίας η οποία μπορεί μάλιστα να διαρκεί και πάνω από έξι μήνες και περιλαμβάνει κυρίως παρακολούθηση του στόχου (εάν αυτός είναι συγκεκριμένος) και συλλογή όλων των απαραίτητων πληροφοριών. Αναφορικά με τον στόχο ενός τρομοκρατικού χτυπήματος, αυτός ποικίλλει ανάλογα και με τα αίτια που το προκαλούν. Ενδέχεται έτσι να πρόκειται για

την επίσημη Κυβέρνηση ενός κράτους, για ένα πολιτικό κόμμα, για μία μειονότητα ή για αθώους πολίτες που είναι και το συνηθέστερο στην εποχή που διανύουμε. Το βασικό είναι να σημειώσουμε πως ο πραγματικός στόχος ενός τρομοκρατικού χτυπήματος είναι συνήθως ο ψυχολογικός αντίκτυπος που αυτό έχει στην κοινωνία, μέσω της ανασφάλειας και του φόβου, και σπανίως το ίδιο το θύμα της επίθεσης. Αυτό, δηλαδή τα πραγματικά αίτια και τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα ενός χτυπήματος, αποτελεί σημαντικό παράγοντα στην αναζήτηση των τρόπων καταπολέμησης της τρομοκρατίας.

Ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείται για την πραγματοποίηση μίας επίθεσης δεν είναι απαραίτητα επαγγελματικός, διότι άλλωστε τα απλά και καθημερινά μέσα (βλέπε πρόσφατες επιθέσεις με φορητάκια κατά περαστικών σε Γαλλία και Αγγλία), είναι πιο εύκολα διαχειρίσιμα και κινούν λιγότερο τις υποψίες των Αρχών. Άλλο σημαντικό κομμάτι της τρομοκρατίας είναι η “στρατολόγηση” και μύηση νέων σε ιδεολογίες που μοναδικό σκοπό έχουν να εκθρέψουν πιστούς και ψυχρούς εκτελεστές τους. Τα νεαρά άτομα, όντας πιο ευεπίφορα στην παραπλάνηση και έχοντας ευκολότερη πρόσβαση στα μέσα και την πληροφόρηση αποτελούν “εύκολη λεία” για τρομοκρατικές οργανώσεις που αναζητούν οπαδούς. Η προστασία λοιπόν των νέων και η ευαισθητοποίηση σχετικά με το ζήτημα, θα πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα κάθε κράτους ως μέσο πρόληψης της τρομοκρατίας.

Ένα ισχυρό όπλο που διαθέτει η σύγχρονη τρομοκρατία, λόγω των τεχνολογικών εξελίξεων, είναι τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, καθώς και τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης. Αν αναλογιστεί κανείς τον σκοπό ενός τρομοκρατικού χτυπήματος, εύκολα συμπεραίνει τη σημασία των μέσων αυτών τόσο για τη διενέργεια προπαγάνδας όσο και για τη διάδοση της πληροφορίας μίας επίθεσης, και κατά συνέπεια του φόβου. Αυτός είναι και ο λόγος που οι τρομοκρατικές οργανώσεις αναλαμβάνουν δημοσίως την ευθύνη για κάθε τους χτύπημα, εξαπολύοντας συχνά και νέες απειλές.³

Στη σημερινή εποχή, η τρομοκρατία εκδηλώνεται κυρίως μέσω βομβιστικών επιθέσεων με εκρηκτικούς μηχανισμούς σε πολυσύχναστα σημεία (πλατείες, μετρό, συναυλίες, κ.α.), και αρκετά συχνά μέσω των λεγόμενων “βομβιστών αυτοκτονίας”. Η μεγαλύτερη αυτή τη στιγμή τρομοκρατική οργάνωση για την οποία γίνεται λόγος στη συνέχεια είναι ο ISIL.

5.3 Το Ισλαμικό Κράτος (ISIL)

Στη σημερινή εποχή, η τρομοκρατία έχει λάβει μεγάλες διαστάσεις ενώ πολλές οργανώσεις έχουν επανειλημμένα χαρακτηριστεί ως “απειλή για τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια” με Αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών. Η πιο αξιοσημείωτη ίσως διαφορά σε σχέση με το παρελθόν είναι πως η δράση τους έχει πλέον ξεπεράσει τα εθνικά σύνορα και έχει αποκτήσει διεθνή χαρακτήρα, με αποτέλεσμα η κατάσταση να βρίσκεται τις περισσότερες φορές εκτός ελέγχου και πολλά κράτη να μετρούν εκατοντάδες θύματα.

³National Institute of Justice. (2017). *A Look at Terrorist Behavior: How They Prepare, Where They Strike* / National Institute of Justice. [online] Available at: <https://www.nij.gov/journals/260/pages/terrorist-behavior.aspx>

Η τρομοκρατική οργάνωση με τη μεγαλύτερη ίσως σήμερα δραστηριότητα είναι ο ISIL (Islamic State of Iraq and Levant). Είναι σημαντικό να διευκρινίσουμε αρχικά ότι δεν πρόκειται φυσικά για κράτος, όπως θα μπορούσε κανείς να συμπεράνει από την επεξήγηση των παραπάνω αρχικών, απλώς τα μέλη της εν λόγω οργάνωσης επιδιώκουν να δημιουργήσουν ένα θεοκρατικό κράτος εντός του συριακού και ιρακινού εδάφους, όπου κυρίως δραστηριοποιούνται και βρίσκονται οι βάσεις τους, το οποίο θα θεμελιώνεται στις αρχές του Ισλαμισμού. Ο ISIL λοιπόν προέρχεται από μία άλλη εξίσου μεγάλη τρομοκρατική οργάνωση, την Αλ Κάιντα (Al-Qaeda), και πιο συγκεκριμένα δημιουργήθηκε την περίοδο 2010-2011, όταν η τελευταία ξεκίνησε να ανασυγκροτείται μετά το ισχυρό πλήγμα που είχε δεχτεί από τον Πόλεμο κατά της Τρομοκρατίας. Το 2012 και 2013 απελευθερώθηκαν κάποιοι κρατούμενοι της Ιρακινής κυβέρνησης οι οποίοι προσχώρησαν στην οργάνωση ενισχύοντάς την. Σήμερα μία σημαντική έκταση που ξεκινά από τα δυτικά της Συρίας και φτάνει έως και τα ανατολικά σύνορα του Ιράκ βρίσκεται υπό τον έλεγχο της οργάνωσης.⁴ Ο ISIL έχει πραγματοποιήσει εκατοντάδες ψυχρές εκτελέσεις αμάχων, τις οποίες πολλές φορές καταγράφει και διαδίδει στα μέσα, τόσο για εκφοβισμό όσο και για προσηλυτισμό νέων οπαδών. Η στρατολόγηση ατόμων νεαρής ηλικίας αποτελεί ισχυρό μέσο ενδυνάμωσής του, το οποίο η διεθνής κοινότητα οφείλει να εξαλείψει με την εξασφάλιση της μέγιστης δυνατής προστασίας της νεότητας, προστασία η οποία μπορεί να παρασχεθεί κυρίως μέσω της πρόσβασης στην εκπαίδευση.

5.4 Οι Συνέπειες της Τρομοκρατίας

Η τρομοκρατία, ιδίως όταν καταφεύγει σε τυφλά χτυπήματα εναντίον αθώων πολιτών, συνιστά μια κατάφωρη παραβίαση του δικαιώματος των ανθρώπων να ζουν ελεύθεροι και δίχως φόβο. Αψηφά την απόλυτη αξία που αναγνωρίζει κάθε δημοκρατική χώρα στην ανθρώπινη ζωή και στην αξιοπρέπεια των πολιτών, και επιφέρει πολύνεκρα χτυπήματα, τα οποία πέρα από τις απώλειες των θυμάτων, σκορπούν το φόβο στην ψυχή των υπόλοιπων πολιτών και κλονίζουν την εμπιστοσύνη τους στην ασφάλεια που τους παρέχει η πολιτεία τους. Οι πολίτες αδυνατούν, έτσι, να απολαύσουν την ελευθερία και τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματά τους, και αισθάνονται ως οι επόμενοι πιθανοί στόχοι των τρομοκρατών.

Επικρατεί ένα ψυχοφθόρο εκφοβιστικό κλίμα που αναιρεί κάθε έννοια δημοκρατικότητας και εξωθεί τα κράτη να ενισχύουν την αστυνόμευση των πόλεων και τους ελέγχους σε αεροδρόμια και λιμάνια, και μετατρέπει τις επιμέρους χώρες σε τόπους όπου η αστυνομία και ο στρατός κάνουν παντού αισθητή την παρουσία τους. Το αποτέλεσμα, βέβαια, είναι να χάνουν οι πολίτες περαιτέρω την αίσθηση πως ζουν σε μια ελεύθερη χώρα, αφού αυτό που αντικρίζουν είναι ολοένα και πιο εντατικοί έλεγχοι, υπό ένα καθεστώς αυστηρής και, φυσικά, δαπανηρής αστυνόμευσης.

Τα αυστηρά μέτρα αστυνόμευσης και ελέγχου, ωστόσο, είναι η μία πτυχή του ζητήματος, καθώς άμεσο αποτέλεσμα ενός τρομοκρατικού χτυπήματος, όταν αυτό προέρχεται από μια

⁴Vox. (2017). *18 things about ISIS you need to know*. [online] Available at: <https://www.vox.com/cards/things-about-isis-you-need-to-know>

αλλοεθνή τρομοκρατική οργάνωση, όπως είναι για παράδειγμα το Ισλαμικό Κράτος, είναι η ένταση στις διακρατικές σχέσεις, αφού το κράτος που έχει δεχτεί το τρομοκρατικό χτύπημα κι έχει θρηνήσει των απώλεια πολλών πολιτών του, επιλέγει συνήθως να καταφύγει σε στρατιωτική δράση προκειμένου να καταστήσει σαφές πως καμία τέτοια τρομοκρατική ενέργεια δεν μπορεί να μείνει ατιμώρητη. Τίθεται, έτσι, αφενός σε κίνδυνο η ειρήνη και αφετέρου ενισχύεται ακόμη περισσότερο ο φανατισμός των τρομοκρατών που κατόπιν σχεδιάζουν να κλιμακώσουν και τη δική τους δράση. Ένας φαύλος κύκλος βιαιότητας με τελικά θύματα ακόμη περισσότερους πολίτες.

6. Ερωτήσεις προς τους συμμετέχοντες

1. Ποια μέτρα μπορεί να λάβει η Διεθνής Κοινότητα για τη καταπολέμηση του φαινομένου της τρομοκρατίας;
2. Πώς μπορούν τα κράτη να προστατεύσουν αποτελεσματικά το Δικαίωμα στη Ζωή, την Εκπαίδευση και την Ελευθερία Έκφρασης που παραβιάζονται κατάφωρα από την τρομοκρατία;

7. Βιβλιογραφία

- 1) Νάσκου - Περράκη Π., Δικαιώματα του ανθρώπου: Παγκόσμια και Περιφερειακή Προστασία. Αθήνα-Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2016.
- 2) Νάσκου-Περράκη Π. κ.α., Ανθρώπινα Δικαιώματα – Ερωτήσεις και Απαντήσεις, Εκδόσεις Θέμις, Αθήνα 2013 [διαθέσιμο σε ηλεκτρονική μορφή]
- 3) Χρυσόγονος Κ., Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, Νομική Βιβλιοθήκη, Τρίτη Έκδοση, 2000.

8. Ηλεκτρονικές Πηγές

1. E-International Relations. (2013). *Defining Terrorism*. [online] Available at: <http://www.e-ir.info/2013/07/28/defining-terrorism>.
2. National Institute of Justice. (2017). *A Look at Terrorist Behavior: How They Prepare, Where They Strike | National Institute of Justice*. [online] Available at: <https://www.nij.gov/journals/260/pages/terrorist-behavior.aspx>
3. Vox. (2017). *18 things about ISIS you need to know*. [online] Available at: <https://www.vox.com/cards/things-about-isis-you-need-to-know>
4. Μάντης, Κ. (n.d.). *Έκθεση Γ' Λυκείου: Τρομοκρατία*. [online] Latistor.blogspot.gr. Available at: https://latistor.blogspot.gr/2016/03/blog-post_12.html.